C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1a-566/24 Judecătoria Orhei, sediul *****
Judecător: Gheorghe Popa

D E C I Z I E
În numele Legii

11 septembrie 2025 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ion Talpa
Judecătorii Ecaterina Arseni și Cristina Prisacari
Grefierul Mihail Zabureanîi
Cu participarea:
Procurorului Lilia Prisacari
Avocatului Tatiana Guțu

a judecat în ordine de apel, în şedinţă publică, apelul avocatului Guțu Tatiana în interesele inculpatului Arap Artur, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul ***** din 11 august 2023, pe cauza penală în privința inculpatului:

Arap Artur *****, născut la *****, IDNP *****, cetățean al R. Moldova originar și domiciliat mun. *****, strada *****, nr. 13, studii medii incomplete, nesupus serviciului militar, starea familială - căsătorit, un copil minor la întreţinere, neangajat în cîmpul muncii, anterior condamnat:

*- prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.***** din 27.06.2014 în baza art. art. 27, 145 alin.(1), 290 alin.(1), 84 alin.(1) CP RM la 10 ani 6 luni închisoare în penitenciar de tip închis*

- prin sentinţa Judecătoriei Străşeni, sediul Călăraşi din 25.11.2022 în baza art.art. 186 alin. (2) lit. b), d), 190 alin. (2) lit. b) CP RM, încetat procesul în temeiul art.109 CP, în legătură cu împăcarea părţilor

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. a), c) Cod penal al R. Moldova.

Cauza s-a aflat în procedură de examinare:
Instanța de fond: 03.04.2023 - 11.08.2023
Instanța de apel: 01.11.2024 - 11.09.2025

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul ***** din 11 august 2023, Arap Artur ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. a) şi c) din Codul penal şi a fost condamnat în baza acestui articol la pedeapsă sub formă de 4 (patru) ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privare de dreptul de a ocupa funcţii sau de a exercita o activitate de antreprenoriat pe un termen de 3 ani.

Termenul ispăşirii pedepsei în privinţa lui Arap Artur ***** a calcula din momentul reţinerii.

Măsura preventivă în privinţa lui Arap Artur ***** la momentul reţinerii de aplicat arestul preventiv şi de menţinut pînă la intrarea sentinţei în vigoare.

A fost soluționată chestiunea corpurilor delicte.

Pentru a pronunţa sentinţa, prima instanță, *în fapt,* a constatat că Arap Artur *****, la data de 11.01.2023, în jurul orei 13:00, intenţionat, acţionând cu cupiditate, având intenţia de sustragere a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere şi inducere în eroare, sub pretextul realizării de saltele şi perne la un preţ avantajos, prezentându-se ca fiind angajat al unei companii care prestează acte de caritate, folosindu-se de vârsta înaintată a victimei, i-a prezentat cet. ***** născut la *****, la domiciliu, în localitatea *****raionul *****, nişte înscrisuri false şi a însuşit de la ultimul suma de 3000 lei, prin ce i-a cauzat victimei un prejudiciu material considerabil.

Astfel, în cadrul urmăririi penale au fost administrate probe concludente şi suficiente că, Arap Artur *****, a comis cu intenţie o infracţiune prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. a) şi c) din Codul penal, cu indicii de calificare: escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere şi inducerea în eroare, săvârşită cu folosirea de înscrisuri false, cu cauzarea de daune în proporţii considerabile.

Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Guțu Tatiana în interesele inculpatului Arap Artur, prin care solicită repunerea în termenul de contestare, admiterea cererii de apel, casarea totală a sentinţei Judecătoriei Orhei sediul ***** din 11.08.2023 adoptată în cauza Arap Artur în baza art. 190 alin. (2) lit. a), c) CP şi pronunţarea unei noi hotărâri prin care Arap Artur să fie achitat pe motivul lipsei elementelor componente ale infracţiunii date.

În motivarea cererii de apel, a invocat următoarele considerente:

- Potrivit sentinţei pronunţate instanţa de judecată a reţinut faptul că inculpatul Arap Artur fiind citat în mod legal în şedinţa de judecată fără nici un motiv cunoscut pentru instanţă nu s-a prezentat, fiind anunţat în căutare, iar examinarea dosarului penal a avut loc în lipsa inculpatului.

- Despre adoptarea sentinţei date Arap Artur a aflat la data de 07.10.2024 atunci cînd a fost semnat contract de asistenţă juridică cu avocatul Tatiana Guţu. La data respectivă studiind materialele cauzei penale ***** aflate pe rol în Curtea de Apel Bălţi, cu referire la prevederile art. 404 CPC.

- De către instnaţa de judecată a fost reţinut faptul, că Arap Artur la data de 11.01.2023, în jurul orei 13:00, intenţionat, acţionând cu cupiditate, având intenţia de sustragere a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere şi inducere în eroare, sub pretextul realizării de saltele şi perne la un preţ avantajos, prezentându-se ca fiind angajat al unei companii care prestează acte de caritate, folosindu-se de vârsta înaintată a victimei, i-a prezentat cet. ***** născut la *****, la domiciliu, în localitatea *****raionul *****, nişte înscrisuri false şi a însuşit de la ultimul suma de 3000 lei, prin ce i-a cauzat victimei un prejudiciu material considerabil. Astfel, în cadrul urmăririi penale au fost administrate probe concludente şi suficiente că, Arap Artur a comis cu intenţie o infracţiune prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. a) şi c) din Codul penal, cu indicii de calificare: escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere şi inducerea în eroare, săvârşită cu folosirea de înscrisuri false, cu cauzarea de daune în proporţii considerabile.

- În primul rind nu este clar ce a constatat instanţa de judecată dacă în partea descriptivă a sentinţei indică că în cadrul urmăririi penale au fost administrate probe concludente şi suficiente pentru stabilirea unei fapte social periculoase şi raportarea acesteia la legea penală, or, potrivit art. 24 alin.2) CP, Instanţa judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării şi nu exprimă alte interese decît interesele legii.

- La fel conform jurisprudenţei naţionale, sentinţa trebuie să corespundă atât după formă, cât şi după conţinut cerinţelor art. 384-397 Cod de procedură penală, sentinţa se expune în mod consecvent, astfel ca noua situaţie să decurgă din cea anterioară şi să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (Hotărârea Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005 privind sentinţa judecătorească, pct. 3.). Însă, instanţa de fond a omis prescripţiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului şi dispozitivului deciziei contestate indicând că ultimul ii: „au fost învinuiţi...”, deci neconstatând fapta comisă ca fiind dovedită,

- Totodată potrivit art. 8 CPP, (1) Persoana acuzată de săvîrşirea unei infracţiuni este prezumată nevinovată utila timp cît vinovăţia sa nu-i va fi dovedită. în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public. în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanţiile necesare apărării sale, şi nu va fi constatată printr-

o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă. (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. (3) Concluziile despre vinovăţia persoanei de săvîrsirea infracţiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condiţiile prezentului cod. se interpretează în favoarea bănuitului. învinuitului, inculpatului.

- Apărarea remarcă că vinovăţia persoanei în săvârşirea faptei se consideră dovedită numai în cazul cînd instanţa de judecată, călăuzindu-se pe principiul prezumţiei nevinovăţiei, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile care nu pot fi înlăturate fiind interpretate în favoarea inculpatului şi în limita unei proceduri legale, a dat răspuns la toate chestiunile prevăzute în art. 385 CPP.

- În rezultatul examinării probelor şi a declaraţiilor martorilor în cadrul cercetării judecătoreşti prin prisma coroborării, vinovăţia lui Arap Artur în comiterea faptei prevăzute de art. 190 alin. 2 lit.a), c) CP nu a fost dovedită.

- În acest sens însăşi instanţa de judeceată a derogat de la prevederile art. 100 alin. 4 CPP, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet şi obiectiv. Verificarea probelor consta în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe şi verificarea sursei din care provin probele, în conformii ai e cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

- Potrivit materialelor cauzei penale date instanţa de judecată a ignorat normele invocate supra precum şi prevederile art. 26 alin.2 CPP, (2) Judecătorul judecă materialele şi cauzele penale conform legii şi propriei convingeri bazate pe probele cercetate în procedura judiciară respectivă.

- Dispoziţia art. 101 CPP alin. (3) Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată. (4) Instanţa de judecată este obligată să pună la baza hotărîrii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părţile în egală măsură şi să motiveze în hotărîre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

- Spre regret, instanţa de judecată a admis un şir de încălcări şi nu a cercetat probele, materialele cauzei penale, respectiv, a adoptat o sentinţă ilegală. Potrivit art. 51 Cod Penal, (1) Temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvîrşită, iar componenţa infracţiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale. (2) Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvîrşirea infracţiunii prevăzute de legea penală.

- În învinuirea adusă este invocat că Arap Artur, la data de 11.01.2023, folosindu-se de vârsta înaintată a victimei, i-a prezentat cet. ***** născut la *****, la domiciliu, în localitatea *****raionul *****, nişte înscrisuri false şi a însuşit de la ultimul suma de 3000 lei.

- Însă în sensul dat nu a fost administrată nici o probă în confirmarea calificativului prevăzut de art.190 alin.(2) lit.a) Codul penal, cu indicii de calificare: escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere şi inducerea în eroare, săvârşită cu folosirea de înscrisuri false.

- Prin mijloc fraudulos trebuie înţeles acel mijloc care este veridic și în mod obişnuit inspira încredere, înlătură orice bănuiala, dar care în realitate este mincinos. În categoria unor astfel de mijloace intră neîndoielnic folosirea de nume sau calităţi mincinoase pe care şi le dă făptuitorul, precum şi folosirea de înscrisuri care pot fi ori nu false, sau crearea unor împrejurări ce au făcut mai uşoară acţiunea de inducere sau menţinere în eroare a victimei.

- La caz însă în instanţa de judecată nu a fost dovedit faptul escrocherii deoarece partea vătămată nu a fost audiată în instanţa de judecată, precum şi nu s-au dat citire declaraţiilor ultimei, de către instanţa de judecată din sentinţa pronunţată nu atestă nici faptul că au fost cercetate aceste declaraţii, iar comiterea unei escrocherii şi agravantele acestei infracţiuni se atestă anume prin declaraţiile părţii vătămate.

- Or, procesul verbal de examinare a obiectului, acţiune procesuală efectuată la data de 26.01.2023, prin care s-au stabilit următoarele: obiectul supus examinării îl constituie o foaie în format A4, care conţine nişte înscrisuri, tapate cu litere ale alfabetului latin, cu cerneală de culoare neagră, înscrisurile nu au un titlu, şi conţin nişte clauze, drepturi şi obligaţii, care încep cu numerotaţia; 2.1.3., urmează 2.2. „Drepturile şi obligaţiile Prestatorului Beneficiarului”, apoi 3.„Valoarea comisionului și condițiile achitării”, 4. „Durata contractului. Condițiile rezilierii”. La subpunctul 3.1.„Comisionul de intermediere a vânzării Bunului imobil constituie....” este prezent un înscris, cu cerneală neagră, gen- semnătură, nedescifrabilă. În dreptul punctului 4.„Valoarea comisionului și condițiile achitării”, 4.„Durata contractului. Condițiile rezilierii” este un înscris, cu cerneală albastră, gen - semnătură, nedescifrabilă. Actul/foaia nu are un final, ultima frază fiind incompletă. Careva date, nume, prenume, despre anumite persoane nu conţine, la fel nici impresiunea cărorva ştampile /f.d.56/. Ordonanţa de recunoaştere a obiectului (foii de hîrtie format A4) în calitate de corp delict şi anexare la cauza penală, acţiune procesuală efectuată la data de 27 ianuarie 2023, prin care a fost recunoscută în calitate de corp delict, foaia de hârtie, format A 4, prezentată părţii vătămate, cu ajutorul căreia, victima a fost indusă în eroare /f.d.57/.

- Astfel cum a fost dusă victima în eroare şi cum a contribuit acest înscris la comiterea faptei de escrocherie nu a fost atestat. Faptul că a fost ridicată o foaie de tip A4 cu careva elemente de text prin sine nu reprezintă o formă agravantă a comiterii faptului de escrocherie atît timp cît acuzarea nu a prezentat nici o probă că acest înscris a fost determinant la comiterea faptei date.

- În acest sens dacă nu au fost dovedite elementele componente ale infracţiunii încriminate nu poate fi dovedită fapta încriminată ca realizată, iar instanţa de judecată urma să emită o sentinţă de achitare potrivit art. 390 alin.3 p.3 CPP.

În ședința instanței de apel, avocatul Guțu Tatiana în interesele inculpatului Arap Artur a menționat că prin cererea de apel a solicitat achitarea inculpatului pe motiv că nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii. Ulterior, discutând poziția inculpatului, ultimul indică că recunoștea încadrarea juridică ce ține de cauzarea prejudiciului, dar nu recunoștea faptul ce ține de utilizarea cărorva înscrisuri false. În situația respectivă, solicită admiterea apelului, casarea sentinței Judecătoriei Orhei, sediul ***** din 11.08.2023, adoptată în privința lui Arap Artur, cu recalificarea faptei pe art. 190 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă. În susținerea apelului, atrage atenția că, din sentință nu este clar ce a constatat instanța de judecată, or sentința contravine prevederilor art. 384, 397 CPP, or instanța nu indică că a constatat, dar face trimitere că, de către organul de urmărire penală, Arap Artur a fost învinuit de comitere a careva fapte. În situația respectivă, nu este clar care sunt circumstanțele care le-a reținut instanța de judecată și ce a pus la baza adoptării unei sentințe de condamnare în privința inculpatului. Totodată, reieșind din faptul că în cadrul examinării cauzei, de către acuzare a fost invocat faptul că fapta a fost comisă prin inducerea în eroare a persoanei, săvârșite cu ajutorul înscrisurilor false, la acest capitol, nu sunt de acord cu încadrarea care a avut loc, or, la materialele cauzei este o foaie A4, care este o parte componentă a unui contract cu careva înscrisuri în conținutul acestei foi, nu este clar în ce circumstanțe și cum această foaie putea influența partea vătămată, adică Arap Artur a vândut perne și oghealuri, a primit pentru acestea suma de 3 000 lei, după ce s-a realizat înstrăinarea respectivă, partea vătămată a telefonat la poliție, au fost predați și banii înapoi cât și pernele cu oghealuri părții vătămate. Partea vătămată nu a fost audiată în instanța de judecată, în care circumstanțe instanța de judecată a ajuns la concluzia despre comiterea unei escrocherii și cum a constatat prezența acestor elemente nu este clar, or la baza sentinței urmau să fie puse doar acele probe care au fost cercetate în ședința de judecată. În situația respectivă dacă nu a fost audiată partea vătămată, care la moment nici nu poate fi audiată, deoarece este decedată, consideră că concluziile despre prezența elementului calificativ prevăzut de art. 190 alin. (2) lit. a) Cod penal, este ilegal. Totodată, reieșind din noile modificări a legii ce țin de componența de infracțiune, prejudiciu considerabil, consideră că suma de 3 000 lei, reieșind că această sumă nu depășește 10 salarii medii pe economie, care conform Hotărârii de Guvern a fost stabilită pe acea perioadă de timp, nu este mai mică de cât suma prejudiciului cauzat. În acest aspect consideră că nici calificativul cu cauzarea prejudiciului considerabil nu se atestă, motiv pentru care consideră că

sunt circumstanțe pentru recalificarea acțiunilor lui Arap Artur potrivit prevederilor art. 190 alin. (1) Cod penal și în baza acestei legi a-i aplica o pedeapsă sub formă de amendă. Mai mult ca atât, la caz partea a recunoscut toate acțiunile, dar din lipsa cunoștințelor în domeniul corespunzător, dumnealui nu a fost prezent la examinarea cauzei, s-a examinat în lipsa acestuia și s-a adoptat o sentință prea aspră. Astfel, solicită admiterea apelului, casarea sentinței Judecătoriei Orhei, sediul *****, cu emiterea unei noi hotărâri și recalificarea acțiunilor potrivit art. 190 alin. (1) Cod penal.

Suplimentar avocatul Guțu Tatiana în interesele inculpatului Arap Artur a declarat că atât din declarațiile făcute astăzi în ședința de judecată, cât și din probele scrise cercetate, calificativul prevăzut la art. 190 alin. (2) lit. a) CP, nu poate fi reținut în acțiunile inculpatului, or, cu trimitere la noțiunea prevăzută de calificativul în cauză, prin mijloc fraudulos, trebuie de înțeles acel mijloc, care este veridic și în mod obișnuit inspiră încrederea, înlătură orice bănuială, dar care în realitate este mincinos. În categoria respectivă, foaia respectivă care a fost cercetată în ședința de judecată nu poate fi reținută drept mijloc fraudulos de comiterea infracțiunii de escrocherie, or partea vătămată nu a indicat că anume Arap, s-a prezentat în careva calitate și l-a determinat la procurarea bunurilor respective, mai mult ca atât, inculpatul a indicat în ședința de judecată că nu s-a prezentat ca reprezentant a careva instituție de caritate sau altă instituție, de asemenea nu a utilizat foaia respectivă în calitate de instrument pentru convingerea părții de a procura acel bun, din care circumstanțe consideră că urmează a fi tratate toate bănuielile care nu sunt înlăturate într-un proces, care nu sunt în favoarea persoanei bănuite învinuite, inculpate, în situația respectivă consideră că calificativul nu s-a dovedit, motiv pentru care, solicită recalificarea acțiunilor la prevederile art. 190 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse mai blânde sub formă de amendă potrivit normei indicate. Faptul că acuzarea invocă careva circumstanțe care lipsesc în declarațiile părții vătămate și insinuează despre pretinsele convingeri din partea inculpatului, consideră că partea vătămată cu două cuvinte a lămurit cum a derulat procesul, dar nicidecum nu a indicat despre cele deduse de acuzator. Mai mult, fapta a fost comisă pe timp de iarnă, în luna ianuarie și faptul că avea glugă pe cap, nu este o circumstanță care poate deduce la intențiile anume în aspectul respectiv.

Inculpatul Arap Artur în ședința instanței de apel a susținut poziția expusă de apărător și a menționat, că foaia A4 este reclamă la plapuma care o vindea, solicită o pedeapsă mai blândă, era timp de iarnă și a tras gluga pe cap, dar nu se ascundea de nimeni.

Procurorul participant în ședința instanței de apel a solicitat admiterea parțial a apelului declarat de avocat în interesele lui Arap Artur, inclusiv în baza art. 409 CPP, cu casarea parțială a sentinței Judecătoriei Orhei sediul ***** din

11.08.2023, în latura reținerii faptei. Urmează a fi reținută fapta pentru Arap Artur, că la 11.01.2023 orele 13:00, intenționat, acționând cu cupiditate, având intenția de a sustrage bunurile altei persoane, prin abuz de încredere și inducere în eroare, sub pretextul realizării de saltele și perne la un preț avantajos, prezentându-se ca fiind un angajat al unei companii care prestează acte de caritate, folosindu-se de vârsta înaintată a victimei, i-a prezentat lui *****, născut la 22.11.1938, la domiciliu, prezentându-i niște înscrisuri false, a însușit de la ultimul 3 000 lei, prin care i-a cauzat victimei un prejudiciu material considerabil. Ce ține de argumentele avocatului în interesele inculpatului că urmează a fi exclus lit. c) din învinuirea adusă acestuia, este de acord în lumina ultimilor modificări. Ceea ce ține de agravanta lit. a), cu prezentarea unor înscrisuri false și reținerea faptei cu calificarea care urmează a fi art. 190 alin. (2) lit. a) Cod penal, escrocherie cu sustragere a bunurilor altei persoane prin abuz de încredere și inducere în eroare, cu folosirea de înscrisuri false, cu cauzarea pagubei victimei *****, or, vinovăția deja recunoaște, deși prin cele declarate se solicita o soluție de achitare, deja recunoaște, dar este plângerea lui *****, în afară de aceasta, au fost audiați și martorii, anume martorul *****, au fost ridicate foile respective unde inculpatul la moment indică că a fost o foaie care era ca reclamă, ceea ce nu este adevărat, din procesul-verbal de ridicare și examinare a obiectului, la f.d.56, a fost efectuată acțiunea procesuală din 26.01.2023, prin care, a fost ridicat o foaie format A4, care conține înscrisuri tapate cu litere a alfabetului latin, cu cerneală, unde erau indicate drepturile și obligațiunile prestatorului beneficiarului, valoarea comisionului, condițiile achitării, durata contractului, condițiile rezilierii. Pentru o persoană care este parte vătămată, născut în anul 1938, a primit acest înscris ca un înscris veridic, dar de fapt era un înscris fals, și consideră că încadrarea juridică corectă pentru Arap Artur, urmează a fi reținut art. 190 alin. (2) lit. a) Cod penal, deoarece la moment recunoaște vina, a fost dovedită vinovăția pe deplin, a fost ridicată și foaia respectivă, înregistrări video și automobilul cu care a fost comisă infracțiunea, martorul ***** prin procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie f.d. 84, direct indică la inculpat ca la persoana care a recunoscut-o că a comis infracțiunea.

Suplimentar procurorul a menționat, că prin probele verificate s-a dovedit cu certitudine că inculpatul a comis fapta de escrocherie, inclusiv și cu agravanta prevăzută la lit. a), or, din probele verificate în ședința instanței de apel, acțiunile lui că, avea o mapă în mână, și-a pus gluga peste cap, a lăsat foaia părții vătămate pentru a fi mai convingător și pentru a o duce în eroare. Ce ține de solicitarea avocatului și inculpatului în latura pedepsei, prin care solicită o pedeapsă mai blândă, la fel consideră că inculpatul nu a stat pe calea corijării, deși cauza se examinează în limitele învinuirii aduse, potrivit speței în ziua respectivă de la partea vătămată a estorcat și suma de 2 000 pe care le-a întors și nu-i sunt

incriminate, astfel consideră că categoric persoana respectivă nu a stat pe calea corijării, a fost anterior de mai multe ori condamnat și merită numai o pedeapsă legată de închisoare.

Audiind participanţii la proces, verificând argumentele invocate în apel prin prisma probelor administrate, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul declarat urmează a fi repus în termen, deoarece inculpatul nu a participat la judecarea cauzei, nu a fost prezent la pronunţarea sentinţei în cauză şi a primit copia sentinţei la data de 07.10.2024, cînd a fost semnat contract de asistenţă juridică cu avocatul Guţu Tatiana, fapt confirmat prin înscrisurile anexate la dosar, totodată, Colegiul penal consideră că apelul declarat de avocatul Guțu Tatiana în interesele inculpatului Arap Artur, urmează a fi admis, din alte motive decât cele invocate, cu casarea parțială a sentinței, cu adoptarea unei soluții noi, din următoarele considerente:

Colegiul penal îşi întemeiază soluţia adoptată în temeiul art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, conform căruia, *Instanţa de apel, judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casînd sentinţa parţial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin.(2) CPP şi pronunţă o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă*.

Potrivit prevederilor art. 409 alin. (2) CPP în limitele prevederilor arătate în alin. (1), instanţa de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate şi cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt şi de drept ale cauzei, *însă fără a înrăutăţi situaţia apelantului.*

În motivarea soluției adoptate, Colegiul va reține dispozițiile art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit cărora, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii contestate în baza probelor examinate în prima instanță, conform materialelor cauzei penale și oricăror noi probe prezentate instanței de apel.*

Potrivit art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală se indică că, *instanţa de apel verifică declaraţiile şi probele materiale examinate de prima instanţă prin citirea lor în şedinţa de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.*

Judecînd cauza penală, instanţa de fond a verificat complet, sub toate aspectele şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei şi a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilității şi veridicităţii lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăţia inculpatului Arap Artur şi a făcut o încadrare juridică justă a acţiunilor inculpatului în baza art. 190 alin. (2) lit. a), c) Cod penal al RM, - escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere şi inducerea în eroare, săvârşită cu folosirea de înscrisuri false, cu cauzarea de daune în proporţii considerabile, totodată, instanţa de fond corect a

stabilit măsura de pedeapsă inculpatului sub formă de închisoare, ţinând cont de circumstanţele cauzei şi persoana vinovată.

Soluţia instanţei de fond se bazează pe elementele de fapt dobândite din declaraţiile părţii vătămate ***** și ale martorului *****, precum şi din probele scrise ale cauzei penale, verificate şi în şedinţa instanţei de apel suplimentar, printre care:

Volumul I:

- cererea depusă de cet. ***** din 11.01.2023 (f.d.14),
- proces-verbal de cercetare la fața locului din 11.01.2023, fototabel (f.d.15-16),
- ordonanță și proces-verbal de ridicare din 24.01.2023 (f.d.53-54),
- fila A4 în original ridicată de la partea vătămată ***** (f.d.55),
- proces-verbal de examinare a obiectului din 26.01.2023 (f.d.56),
- ordonanță de recunoaștere a obiectelor în calitate de corpuri delicte și de anexare la cauza penală din 27.01.2023 (f.d.57-58),
- ordonanță de ridicare din 25.01.2023 (f.d.59),
- proces-verbal de ridicare din 25.01.2023 (f.d.60),
- ordonanță de ridicare din 25.01.2023 (f.d.61),
- proces-verbal de ridicare din 25.01.2023 (f.d.62),
- proces-verbal de examinare a obiectului, înregistrării video din 27.01.2023, tabel fotografic (f.d.63-65),
- ordonanță de recunoaștere a obiectelor în calitate de corpuri delicte și de anexare la cauza penală din 27.01.2023 (f.d.66-67),
- ordonanță privind dispunerea ridicării de obiecte și documente din 13.02.2023 (f.d.68-69),
- proces-verbal de ridicare din 13.02.2023 (f.d.70-71),
- proces-verbal de examinare a obiectului din 13.02.2023, tabel foto (f.d.72-76),
- ordonanță de recunoaștere a obiectelor în calitate de corpuri delicte și de anexare la cauza penală din 13.02.2023 (f.d.77-78),
- proces-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 27.01.2023 (f.d.84-86),
- recipisă din 01.02.2023 (f.d.161),
- declarațiile martorului ***** depuse în instanța de fond, din care rezultă, că la data de 11.01.2023 la el acasă în satul *****r-nul ***** au venit nişte ţigani care i-au propus nişte lucruri de vînzare. Apoi de la poliţie a aflat că aceşti ţigani i-au dat nişte lucruri lui ***** şi i-au luat bani, iar mai apoi a înţeles că i-a întors banii (f.d.245),
- declarațiile părții vătămate ***** depuse în instanța de fond, din care rezultă, că locuieşte în satul Suhuluceni, r-nul *****, la 11.01.2023 la el acasă a venit o persoană de etnie romă care i-a arătat nişte hîrtii şi i-a spus că va primi bani, iar pentru aceasta trebuie de achitat, el i-a dat suma de 5000 lei, iar persoana de etnie

romă i-a adus o pernă şi un matras, după care persoana respectivă a plecat, ulterior el a sunat la poliţie şi a declarat despre cele întîmplate. Peste un timp oarecare a fost chemat la poliţie unde l-a văzut pe acea persoană de etnie romă şi care i-a întors banii în sumă de 5000 lei, careva pretenţii materiale la el nu are (f.d.246).

Colegiul ține să menționeze că cauza penală în privința inculpatului Arap Artur a fost judecată de către instanța de fond în procedură generală, în lipsa inculpatului Arap Artur.

Astfel, fiind audiat în şedinţa instanţei de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanţă, inculpatul Arap Artur a declarat că s-a apropiat la poarta lui ***** și i-a propus plapumă și pernă, s-au înțeles la prețul de 3 000 lei, aproximativ peste o săptămână a fost stopat de poliție și i s-a comunicat că este plângere, a mers la poliție și a întors banii părții vătămate, ultima spunând că pretenții nu are, careva acte pății vătămate nu a prezentat, la școală a învățat patru clase și nu poate citi, pe plapumă era o foaie ca reclamă, era ceva scris dar nu știe ce era scris, foaia era în ambalajul plapumei care a scos-o, partea vătămată a cumpărat plapuma deoarece i-a plăcut, dar nu de aceea că a citit ceva pe acea foaie, în foaia respectivă nu era indicat numele lui sau a părții vătămate, acea foaie era ca reclamă, nu a spus că este lucrătorul a căreiva companii de caritate.

Luând în consideraţie probele verificate în ansamblu, Colegiul penal ajunge la concluzia că nu există dubii rezonabile în ce priveşte existenţa elementelor infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. a), c) Cod penal RM, în acţiunile inculpatului Arap Artur, vinovăţia inculpatului fiind dovedită incontestabil prin ansamblul de probe administrate în prezenta cauză.

Judecând cauza penală, instanţa de fond a verificat complet, sub toate aspectele şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei şi a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăţia inculpatului Arap Artur și încadrând just acţiunile inculpatului în baza dispoziţiilor art. 190 alin. (2) lit. a), c) Cod penal RM.

Colegiul penal apreciază că probele cercetate şi apreciate în coroborare dovedesc deplin vina inculpatului Arap Artur în faptele stabilite și reținute de către instanţa de fond, iar probe în confirmarea nevinovăţiei inculpatului nu au fost prezentate.

Colegiul indică că nu poate fi reţinut în favoarea inculpatului argumentul invocat în apelurile declarate, referitor la faptul că Arap Artur nu este vinovat de comiterea infracțiunii ce i se incriminează, că de fapt în acțiunile lui Arap Artur lipsesc elementele componente ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. a), c) Cod penal.

În acest aspect, Colegiul penal se conduce și de teoria dreptului penal conform căruia *obiectul juridic special* este constituit din relaţiile sociale cu caracter patrimonial, naşterea şi dezvoltarea cărora trebuie să se bazeze pe buna-credinţă şi încrederea între subiecţii afacerilor, fie persoane fizice, fie juridice; buna-credinţă şi încrederea subiecţilor raporturilor juridice patrimoniale se prezumă, iar în anumite cazuri este şi protejată prin legea penală.

Obiectul material al infracţiunii de escrocherie poate consta în bunuri mobile, înscrisuri cu valoare economică; în cazul în care fapta de escrocherie comisă vizează un drept asupra bunului (inclusiv asupra unui imobil) infracţiunea e lipsită de obiect material.

Latura obiectivă a escrocheriei se exprimă prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înşelăciune sau abuz de încredere. Astfel, elementul material se realizează prin acţiunea de dobândire ilicită a bunurilor, fiind întregit cu altele două, conţinute în textul normei de incriminare - înşelăciune sau abuz de încredere. Prin dobândire ilicită a bunurilor legiuitorul prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credinţă, prin care făptuitorul obţine (pentru sine sau pentru altul) transmiterea voită în proprietate, posesiune, detenţie a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau dreptului asupra acestora. înşelăciunea întruneşte în sine variate metode, procedee şi tehnici de operare ale făptuitorului - denaturarea informaţiilor despre sine, despre apartenenţa de firmă şi posibilităţile financiare; dezinformarea victimei privitor la marfa, contraprestaţie, calitate, preţ, echivalent etc.; utilizarea unor împrejurări, echipamente, documente fictive sau false; ascunderea unor informaţii, fapte, împrejurări obligatorii pentru comunicare victimei ş.a; în funcţie de circumstanţele faptei, înşelăciunea poate lua forma scrisă de realizare, verbală, electronică sau alta, fapt care nu are relevanţă pentru existenţa infracţiunii de escrocherie. Abuzul de încredere are la bază relaţiile interpersonale stabilite între făptuitor şi victimă, care la rândul lor au în suport relaţii de prietenie, de serviciu, de afaceri etc., care, cunoscând o anumită evoluţie şi având amprenta încrederii, sunt exploatate cu rea-voinţă de potenţialul escroc la realizarea rezoluţiei infracţionale; spre exemplu, prin abuz de încredere este însuşită averea împrumutată de către vinovat de la un cunoscut fără a perfecta formele legale; totodată, nu se consideră escrocherie însuşirea bunurilor proprietarului care i-au fost încredinţate vinovatului pentru supraveghere temporară (de exemplu, i-a fost încredinţat bagajul de mână la gară etc.), asemenea acţiuni se încadrează în infracţiunea de furt, ca şi sustragerea obiectelor luate din magazin pentru a fi măsurate.

Prin oricare dintre cele două modalităţi - înşelăciunea sau abuzul de încredere - care în realitate se şi pot suprapune, făptuitorul induce victima în eroare, îi creează o falsă reprezentare a realităţii, indiferent de mijloacele utilizate, pentru a

realiza transmiterea voită, sub incidenţa sa ori a altei persoane, a bunului sau dreptului asupra lui, ce aparţine celui supus manoperelor frauduloase.

La încadrarea juridică a infracţiunii de escrocherie nu are importanţă metoda prin care se prezintă înşelăciunea sau abuzul de încredere. Aceasta poate fi realizată pe cale verbală, în scris, prin computator sau sub forma unor acţiuni (trişare în jocul de cărţi, vindere a unui inel poleit cu aur în loc de aur masiv etc.). Astfel, datele false anunţate de făptuitor în scopul dobândirii ilicite a averii proprietarului pot viza atât personalitatea infractorului sau a altor persoane, cât şi unele obiecte, împrejurări, fenomene. Mai este de precizat, în acest context, că, la încadrare, nu au relevanţă mijloacele utilizate pentru săvârşirea escrocheriei: documente sau instrumente de măsurat false; uniforma specială sau alte semne de apartenenţă de firmă sau serviciu; important este să stabilim că aceste mijloace au fost folosite pentru sustragere, şi nu pentru facilitarea accesului la bunurile respective, nici pentru crearea unor condiţii în vederea luării ulterioare a bunurilor pe altă cale.

Pentru existenţa infracţiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare şi să fi ajuns la o reprezentare greşită a unei situaţii sau împrejurări. Aptitudinea unui mijloc sau metode de a induce în eroare depinde şi de personalitatea victimei, de gradul de instruire şi educaţie, mediul din care provine, de starea psihică în care se găsea în momentul săvârşirii faptei etc. Nu interesează dacă victima a fost sau nu uşor indusă în eroare, legea urmărind să apere îndeosebi persoanele credule, mai puţin prudente, deoarece tocmai asemenea persoare sunt mai expuse să devină victime ale escrocheriei.

Infracţiunea de escrocherie este materială şi se consideră consumată din momentul trecerii ilegale a bunurilor proprietarului, posesorului, deţinătorului la cel vinovat, iar făptuitori obţine posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile străine după bunul său plac. Pagubele materiale în proporţii esenţiale sunt consecinţe ale escrocheriei (art.190 alin.(l) CP).

Constatarea laturii obiective a infracţiunii de escrocherie presupune şi stabilirea legăturii de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă - dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înşelăciune sau abuz de încredere - şi urmarea imediată, exprimată prin prejudiciile cauzate.

Latura subiectivă a infracţiunii de escrocherie se manifestă prin vinovăţie în forma intenţiei directe, dat fiind că făptuitorul acţionează în mod fraudulos în scopul dobândirii, pentru sine sau pentru altul, a unei valori materiale străine.

Din declaraţiile părţii vătămate şi probele scrise, relevate din documentele cercetate în şedinţa de judecată, rezultă că Arap Artur, acţionând cu cupiditate, având intenţia de sustragere a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere şi inducere în eroare, sub pretextul realizării de saltele şi perne la un preţ avantajos, prezentându-se ca fiind angajat al unei companii care prestează acte de caritate,

folosindu-se de vârsta înaintată a victimei, i-a prezentat cet. ***** născut la *****, la domiciliu, în localitatea *****raionul *****, nişte înscrisuri false şi a însuşit de la ultimul suma de 3000 lei, prin ce i-a cauzat victimei un prejudiciu material considerabil.

În acelaşi timp, de către Arap Artur a fost restituită suma de bani, după ce partea vătămată s-a adresat cu plângere la poliție, din ce rezultă că ultimul a acţionat prin inducerea în eroare a părții vătămate și a acţionat prin escrocherie.

Aceste împrejurări dovedesc caracterul infracţional al acţiunilor lui Arap Artur, care de la bun început a avut intenţia de sustragere a bunurilor părții vătămate, prin abuz de încredere şi inducere în eroare, sub pretextul realizării de saltele şi perne la un preţ avantajos, prezentându-se ca fiind angajat al unei companii care prestează acte de caritate, folosindu-se de vârsta înaintată a victimei.

Reieşind din cele expuse, Colegiul penal conchide că, în rest, alte motive decât cele indicate de instanța de apel de casare a sentinței nu s-au stabilit, astfel că afirmațiile invocate în apelul declarat de avocat sunt nefondate și fără invocarea unor motive de drept, afirmațiile de fapt nu corespund cu împrejurările stabilite de instanțele de fond și de apel și astfel se resping.

Colegiul penal consideră că nu pot fi reținute afirmațiile apelantului că în cadrul cercetării judecătoreşti, vinovăţia lui Arap Artur în comiterea faptei prevăzute de art. 190 alin. 2 lit.a), c) CP nu a fost dovedită, deoarece acestea sunt declarative și fiind expuse în viziunea autorului apelului, la caz fiind prezente probe în confirmarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii de escrocherie.

Vinovăția inculpatului se confirmă prin declarațiile părții vătămate ***** care a confirmat, că la 11.01.2023 la el acasă a venit o persoană de etnie romă care i-a arătat nişte hîrtii şi i-a spus că va primi bani, iar pentru aceasta trebuie de achitat, el i-a dat suma de 5000 lei, iar persoana de etnie romă i-a adus o pernă şi un matras, după care persoana respectivă a plecat, ulterior el a sunat la poliţie şi a declarat despre cele întîmplate. Peste un timp oarecare a fost chemat la poliţie unde l-a văzut pe acea persoană de etnie romă şi care i-a întors banii în sumă de 5000 lei și careva pretenţii materiale la el nu are (f.d.246 volumul I).

La fel, martorul ***** a declarat, că la data de 11.01.2023 la el acasă în satul *****r-nul ***** au venit nişte persoane de etnie romă care i-au propus nişte lucruri de vînzare, apoi de la poliţie a aflat că aceste persoane i-au dat nişte lucruri lui ***** şi i-au luat bani, iar mai apoi a înţeles că i-au întors banii (f.d.245 volumul I).

Colegiul penal conchide că de fapt, din probele cercetate rezultă cu certitudine vina inculpatului, probele cercetate fiind convingătoare şi suficiente pentru condamnarea inculpatului, fiind demonstrată în ședința judiciară faptul comiterii escrocheriei comise de inculpat prin ansamblul de probe cercetate.

Colegiul penal apreciază aceste afirmaţii cu caracter declarativ şi ca un mod de apărare a inculpatului Arap Artur în vederea eschivării de răspundere penală, afirmațiile date fiind combătute prin totalitatea de probe administrate, care au fost puse just de către instanţa de fond la baza sentinţei de condamnare.

Nerecunoaşterea vinovăţiei de către inculpatul Arap Artur în săvârşirea infracţiunii reţinute în sarcina lui de către instanţa de fond nu echivalează cu achitarea lui, după cum se solicită în apelul declarat, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii dovedesc incontestabil vinovăţia inculpatului în comiterea infracţiunii incriminate, aceasta fiind o metodă de a denatura stabilirea adevărului şi de a se eschiva de răspundere penală.

Instanţa de fond just a apreciat că pe cauză au fost administrate probe concludente şi suficiente care, în ansamblu coroborează între ele şi care confirmă pe deplin vinovăţia inculpatului în faptele infracţionale reţinute în sarcina lui.

Colegiul penal consideră că probele administrate pe cauză în acuzare, cercetate în şedinţa instanţei de fond, precum şi verificate suplimentar în şedinţa instanţei de apel, corespund cerinţelor stipulate de art. 101 CPP, adică sînt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentinţe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele şi demonstrînd deplin vinovăţia inculpatului în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. a), c) Cod penal RM.

După verificarea suplimentară a probelor, Colegiul penal constată că argumentele invocate în apel sunt contradictorii circumstanţelor şi împrejurărilor de fapt stabilite de către instanţa de fond pe parcursul judecării cauzei.

Deşi inculpatul Arap Artur inițial nu a recunoscut vinovăţia sa în săvîrşirea infracţiunii incriminate și reținute în sarcina lui, reieşind din probele administrate de către instanţa de fond şi suplimentar verificate de către instanţa de apel, Colegiul Penal consideră că probele administrate demonstrează pe deplin săvîrşirea de către inculpat a infracţiunii reţinute în sarcina lui, astfel instanţa de fond corect a conchis asupra vinovăţiei inculpatului.

Colegiul indică că instanţa de fond a ţinut cont de legea procesual-penală, a apreciat probele administrate în ansamblu din punct de vedere al coroborării, fiind înlăturate toate dubiile privind nevinovăţia inculpatului.

În acest aspect, Colegiul penal atestă că pe cauză au fost efectuate în deplină măsură acțiuni procesual-penale de investigare în vederea stabilirii vinovăției inculpatului Arap Artur, probele date fiind administrate și cercetare în instanța de fond, ulterior verificate și de către instanța de apel, în urma cărora s-a stabilit cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Colegiul penal la fel indică că declarațiile părții vătămate, precum și probele administrate, confirmă vinovăţia inculpatului, fiind dovedite circumstanţele în care s-a aflat inculpatul când a comis acțiunile ilegale.

Versiunea inculpatului precum că el nu a săvîrșit infracțiunea de care este învinuit a fost combătută prin probe pertinente și concludente care au dovedit vinovăția lui.

Starea de fapt reținută și de drept stabilită de prima instanță concordă cu circumstanțele și probele administrate, relevate și analizate în sentință.

Colegiul penal indică că o altă conturare și un alt aspect ale acțiunilor inculpatului nu poate echivala cu achitarea inculpatului, după cum se solicită în apelul declarat, or, partea vătămată, cu lux de amănunte, a descris acțiunile infracționale întreprinse de inculpat în privința sa, mai mult că în instanța de fond partea vătămată a dat declarații sub jurământ într-un proces de judecată.

Instanța de apel nu a stabilit aprecierea greşită a probelor pe caz, din contra, anume că condamnarea inculpatului se bazează pe circumstanțele stabilite pe caz în baza probelor evaluate, dobândite potrivit normelor legii procesual-penale, cu cercetarea probelor în cadrul unui proces judiciar public, inculpatului fiindu-i asigurate toate garanţiile necesare apărării sale prevăzute de lege, de fapt careva dubii în vinovăția inculpatului nu au fost stabilite.

În această ordine de idei, Colegiul indică că instanţa de fond a ţinut cont de legea procesual-penală, a apreciat probele administrate în ansamblu din punct de vedere al coroborării, fiind înlăturate toate dubiile privind nevinovăţia inculpatului, iar vinovăția acestuia a fost dovedită incontestabil.

Analizând legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor cauzei, Colegiul reţine că instanţa de fond, prin hotărâre, a oferit răspuns la argumentele esenţiale ale inculpatului și avocatului ce ține de nevinovăția inculpatului și just a ajuns la concluzia, că inculpatul a săvârşit infracţiunea incriminată, motivându-și argumentat soluţia adoptată, în corespundere cu prevederile normei procesual penale.

Colegiul penal apreciază că este neîntemeiată şi nemotivată solicitarea avocatului în apel de casare a sentinţei cu pronunţarea unei hotărîi noi, prin care inculpatul să fie achitat, dat fiind faptul că acţiunile inculpatului au fost corect încadrate şi temeiuri de achitare instanţa de apel nu a constatat în situaţia cînd probele cercetate şi apreciate în coroborare dovedesc deplin vina lui Arap Artur în infracțiunea stabilită de instanţa de fond.

Colegiul penal la fel conchide că în apelul declarat de avocat nu au fost aduse motive ale cerinţelor lui, în apel fiind relatate faptele conform viziunii avocatului sub formă de apărare a inculpatului, argumentele expuse fiind în contrazicere cu circumstanţele stabilite de instanţa de fond pe parcursul examinării cauzei, totodată argumentele invocate de avocat privind achitarea inculpatului nu pot fi reţinute şi se resping în tot, deoarece probele cercetate în cumul confirmă deplin vina inculpatului în faptele stabilite de instanţa de fond şi temeiuri de intervenire a instanţei de apel în aspectul propus de avocat nu sunt.

Colegiul penal apreciază că este neîntemeiată şi nemotivată solicitarea avocatului de casare a sentinţei cu pronunţarea unei hotărâri noi, prin care să fie recalificate acțiunile inculpatului, dat fiind faptul că acţiunile inculpatului au fost corect încadrate şi temeiuri de casare a sentinței instanței de fond în aspectul invocat, instanţa de apel nu a constatat în situaţia cînd probele cercetate şi apreciate în coroborare dovedesc deplin vina lui Arap Artur în infracțiunea stabilită de instanţa de fond.

Subsecvent, Colegiul penal indică asupra necesității excluderii agravantei „daune în proporții considerabile” din fapta constatată ca fiind dovedită în acțiunile inculpatului Arap Artur.

În această ordine de idei, Colegiul penal atestă că prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, au intervenit modificări în conținutul art. 126 Cod penal, alin. (2) care prevede în calitate de proporţii considerabile (...) valoarea bunurilor sustrase (...), care depăşeşte 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârşirii faptei, care potrivit Hotărârii Guvernului nr. 458 din 29.12.2021 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2022 (Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 325-333 art. 761 din 31.12.2021), constituie 9900 lei.

Conform calculului efectuat în sensul art. 126 alin. (2) Cod penal al RM, pentru încadrarea escrocheriei potrivit agravantei „*daune în proporții considerabile*”, urmează ca prejudiciul material cauzat în perioada anului 2022 să depășească valoarea de 99 000 lei.

Conform art. 10 Cod penal al RM, legea penală care înlătură caracterul infracţional al faptei, care uşurează pedeapsa ori, în alt careva mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracţiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrşit faptele respective pînă la întrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

În atare împrejurări, la caz, prin prisma art. 10 Cod penal, sunt aplicabile prevederile art. 126 alin. (2) Cod penal, în vigoare din 07.09.2024, fapt ce denotă că în acțiunile inculpatului referitor la însușirea bunurilor de la partea vătămată ***** în sumă de 3 000, a decăzut agravanta sub formă de „daune în proporții considerabile”.

Din aceste considerente și în temeiul normelor procesual-penale supra citate, sentința de condamnare în latura penală urmează a fi casată, reținând în acțiunile lui Arap Artur ca fiind dovedit faptul că:

Arap Artur *****, la data de 11.01.2023, în jurul orei 13:00, intenţionat, acţionând cu cupiditate, având intenţia de sustragere a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere şi inducere în eroare, sub pretextul realizării de saltele şi

perne la un preţ avantajos, prezentându-se ca fiind angajat al unei companii care prestează acte de caritate, folosindu-se de vârsta înaintată a victimei, i-a prezentat cet. ***** născut la *****, la domiciliu, în localitatea *****raionul *****, nişte înscrisuri false şi a însuşit de la ultimul suma de 3000 lei, prin ce i-a cauzat victimei un prejudiciu material.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Arap Artur ***** a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. a) Cod penal al RM, cu indicii de calificare: *„escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere şi inducerea în eroare, săvârşită cu folosirea de înscrisuri false, cu cauzarea de daune”*.

La stabilirea pedepsei inculpatului Arap Artur, Colegiul ţine cont de principiile generale de aplicare a pedepsei consfinţite în art. 61 alin. (2) Cod Penal RM şi criteriile de individualizare a pedepsei stabilite în art. 75 Cod Penal.

Conform prevederilor art. 7 Cod penal, *la aplicarea legii penale se ţine cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracţiunii săvîrşite, de persoana celui* vinovat şi de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Conform art. 61 alin. (1), (2) Cod penal RM, (1), *Pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvîrşit infracţiuni, cauzînd anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor*. (2), *Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni atît din partea condamnaţilor, cît şi a altor persoane.*

Conform art. 75 Cod penal RM, *persoanei recunoscute vinovate de săvîrşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a prezentului Cod în strictă conformitate cu dispoziţiile părţii generale a prezentului Cod.*

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal RM, *la stabilirea categoriei şi termenului pedepsei instanţa de judecată are obligaţia să ţină cont de gravitatea infracţiunii săvîrşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influienţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului.*

Or, pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. De

asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Colegiul ține cont de faptul că inculpatul anterior a mai fost condamnat de mai multe ori pentru comiterea infracțiunilor similare, în privința lui fiind aplicată pedeapsa sub formă de închisoare cu executare reală, totodată Arap Artur nu a tras concluziile corespunzătoare și nu a stat pe calea corijării, continuând activitatea sa criminală.

Totodată, Colegiul reține drept circumstanţe ce agravează răspunderea penală a inculpatului Arap Artur prevăzute de art. 77 Cod Penal - săvărşirea infracţiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracţiune similară.

Circumstanţe ce atenuează răspunderea penală potrivit art. 76 Cod penal, în privinţa lui Arap Artur nu s-au stabilit.

Inculpatul se află la evidentă la medicul narcologic cu diagnoza-narcomanie din 20.07.2015, iar la medicul psihiatru - nu se află.

Anterior, inculpatul Arap Artur a fost condamnat prin sentinţa Judecătoriei Buiucani, mun. ***** din 27.06.2014 pentru comiterea infracţiunilor prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) şi art. 290 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, la pedeapsă sub formă de 10 ani 6 luni închisoare.

Prin sentinţa Judecătoriei Străşeni, sediul Călăraşi din 25.11.2022 Arap Artur a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) şi art. 190 alin. (2) lit. b) Codul penal, cu încetarea procesului în baza art. 109 Cod penal, în legătură cu împăcarea părţilor.

Conform datelor caracteristice acumulate în privinţa inculpatului Arap Artur *****, la locul de trai se caracterizează nesatisfăcător.

La individualizarea pedepsei penale ce urmează a fi stabilită în sarcina inculpatului, s-au reţinut aspectele cauzei şi a personalităţii inculpatului Arap Artur în coraport cu modul şi împrejurările în care a fost comisă infracţiunea, conduita avută anterior săvârşirii infracţiunii şi pe parcursului procesului penal, ţinând cont că a comis o infracţiune de categoria celor mai puţin grave, în localitatea *****r-nul ***** în privinţa unei persoane în etate, anterior a fost condamnat pentru infracţiuni similare, n-a revenit pe calea corectării, s-a eschivat de instanţa de judecată fiind anunţat în căutare, de către organul administraţiei publice locale se caracterizează nesatisfăcător, se află la evidenţa medicului narcolog cu diagnoza-narcomanie din 20.07.2015, anterior a fost cercetat penal, astfel instanţa just a considerat că inculpatul Arap Artur aflându-se la libertate prezintă un pericol pentru societate, iar corijarea şi reeducarea poate avea loc cu aplicarea unei pedepse privative de libertate şi în mod eficient îşi va atinge scopul de restabilire a echităţii sociale şi prevenţie în săvârşirea de noi infracţiuni atât din partea

inculpatului cât şi altor persoane, respectiv de formare a unei atitudini corecte faţă de relaţiile sociale.

Referitor la solicitarea inculpatului privind aplicarea în privința sa a unei pedepse mai blânde, Colegiul penal constată că în speță nu există temei legal pentru casarea sentinţei în latura dată, deoarece la soluţionarea chestiunii respective s-a acordat deplină eficienţă dispoziţiilor art. art. 61, 75 Cod Penal RM privitor la scopul pedepsei penale şi criteriile generale de individualizare a pedepsei.

La acest capitol, Colegiul remarcă faptul că pedeapsa este echitabilă cînd ea impune infractorului lipsuri şi restricţii ale drepturilor lui proporţionale cu gravitatea infracţiunii săvîrşite şi este suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor victimei, statului şi întregii societăţi, perturbate prin infracţiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă atunci cînd este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni atît de către condamnat, precum şi de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blîndă generează dispreţ faţă de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni.

În circumstanţele stabilite ale cauzei penale, Colegiul consideră că pedeapsa cu închisoare, stabilită în privința lui Arap Artur va fi efectivă pentru reeducarea şi corijarea inculpatului, va restabili drepturile lezate în urma comiterii infracţiunii, pedeapsă pe care instanţa de recurs o consideră echitabilă faptei infracţionale săvîrşite şi fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale şi care va atinge scopul de corectare şi reeducare a inculpatului.

Astfel, pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii.

În aspectul dat, Colegiul penal convine că apelul declarat de avocat urmează a fi admis, din alte motive decât cele invocate, cu casarea parțială a sentinței în latura excluderii agravantei sub formă de „daune în proporții considerabile”, precum și în latura pedepsei penale, cu pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit ordinii prevăzute pentru prima instanţă, în aspectul nominalizat, în rest, cu menținerea sentinței instanței de fond.

Conducându-se de art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal, -

D E C I D E:

Apelul avocatului Guțu Tatiana în interesele inculpatului Arap Artur, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul ***** din 11 august 2023, se admite din alte motive decât cele invocate, cu casarea parțială a sentinței şi se pronunţă o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, după cum urmează:

Arap Artur ***** se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. a) Cod Penal și conform acestei legi i se stabilește pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii sau de a exercita o activitate de antreprenoriat pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Se calculează termenul executării pedepsei închisorii pentru Arap Artur ***** din momentul reținerii acestuia.

În rest, dispoziţiile sentinţei instanței de fond se menţin.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunţată în şedinţă publică la **11.09.2025**.

Preşedinte de şedinţă, judecător Ion Talpa

Judecătorii Ecaterina Arseni

Cristina Prisacari